

Plantes enfiladisses

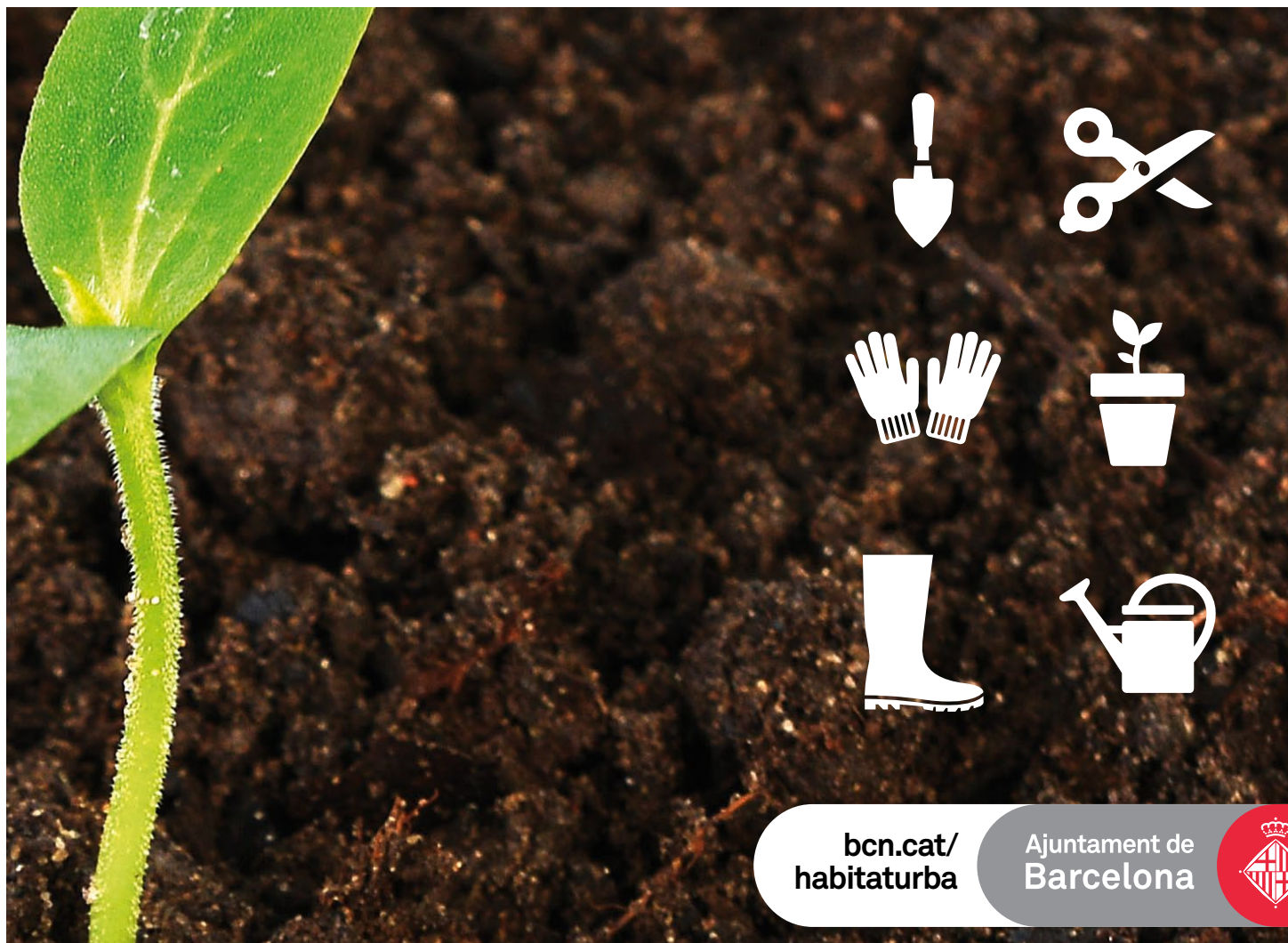
25/1/15

Parc de la Trinitat

Pg. de Sta. Coloma, 91-93

Tallers de Jardineria

bcn.cat/habitaturba

Ajuntament de
Barcelona

CALENDARI DE LES PLANTES ENFILADISSES

Les parets es converteixen en jardins verticals si hi fem créixer plantes enfiladisses. Flors i fulles creen espais plaents a balcons i petites terrasses oferint, al mateix temps, aixopluc i aliment a la petita fauna auxiliar del jardiner.

HIVERN

Inici hivern

- Plantació d'enfiladisses caducifòlies presentades amb l'arrel nua
- Plantació i trasplantament d'enfiladisses –caducifòlies i perennifòlies– presentades en contenidor
- Multiplicació per esqueix
- Poda de les heures (*Hedera helix*), buguenvílies (*Bougainvillea* sp.), gessamí estrellat asiàtic (*Trachelospermum asiaticum*)
- Regar poc per evitar podriments de les arrels
- Floració: glicina australiana (*Hardenbergia comptoniana*), vinya (*Vitis vinifera*)

Mitjans hivern

- Plantació i cultiu d'enfiladisses presentades en contenidor.
És l'època de plantar les enfiladisses caducifòlies presentades amb l'arrel nua i les que venen en contenidor, tant les caducifòlies com les perennifòlies. La dimensió del contenidor haurà de ser de 50 cm de diàmetre i 50 cm de profunditat, mínim, per tal de que les arrels es puguin desenvolupar adequadament.
Afegir matèria orgànica ben compostada al substrat de plantació per afavorir la presència de nutrients disponibles per a les plantes. Caldrà que el substrat

sigui drenant per evitar l'acumulació d'aigua de reg que podria les arrels. Disposar una capa de material drenant a la base del test pot ser una bona mesura per eliminar l'excés d'aigua a la base del contenidor.

Evitem desfer el pa de terra de les arrels per no trencar-les.

Eliminar les branques seques, trencades o que tinguin ferides afavorirà una bona estructura i salut de les enfiladisses. Farem un tall net, amb les tisores ben esmolades, per evitar possibles infeccions.

És el moment de començar a distribuir les branques i guiar-les per que vagin cobrint l'espai que els hi hem assignat.

Les plantes enfiladisses volen tenir les arrels fresques i protegides, per aconseguir-ho podem plantar espècies de port petit –alguna aromàtica que, a més de protegir el peu de l'enfiladissa, ajudarà a foragitar insectes que poden ser perjudicials- com farigola, romaní o espígol. També podem cobrir el peu de la planta amb una capa d'encoixinat de restes de poda triturats o escorça o cobrir-lo amb una teula, que a l'estiu mantindrà fresc el sistema radical de l'enfiladissa.

Acabarem el transplantament fent un reg ben abundant.

Els regs posteriors caldrà que siguin directament al substrat, evitant mullar les fulles i les flors, per evitar l'aparició de fongs i podriments.

Disposar-les en llocs arrecerats del vent afavoreix el seu desenvolupament, disminueix la deshidratació i evita que es desfacin les subjeccions.

- Revisar les subjeccions de les tiges de les enfiladisses. Ara estan en repòs i és un bon moment per refer les que s'hagin fet malbé.
- Poda de l'heura (*Hedera helix*), la vinya (*Vitis vinifera*), les buguenvíl·lies (*Bougainvillea* sp.), gessamí estrellat asiàtic (*Trachelospermum asiaticum*)
- Regar poc les enfiladisses que no trasplantem per evitar podriments de les arrels al estar en període de repòs.
- Floració: glicina australiana (*Hardenbergia comptoniana*)

Les plantes enfiladisses sense mitjans propis de subjecció cal lligar-les als suports on volem que creixin. Utilitzarem elements, cordill de cotó o d'altres fibres, que no malmetin les tiges ni facin ferides.

Final hivern

- Plantació i trasplantament d'enfiladisses –caducifòlies i perennifòlies– presentades en contenidor
- Multiplicació per esqueix de les hores
- Afegir matèria orgànica ben compostada a les plantacions i trasplantaments fent un treball al substrat per incorporar-ho
- Poda de l'hora (*Hedera helix*), buguenvílies (*Bougainvillea* sp.), vidalba (*Clematis vitalba*), gessamí estrellat asiàtic (*Trachelospermum asiaticum*), vinya (*Vitis vinifera*)
- Regar poc per evitar podriments de les arrels de les enfiladisses
- Floració: glicina australiana (*Hardenbergia comptoniana*)

PRIMAVERA

Inici primavera

- Plantació i trasplantament d'enfiladisses –caducifòlies i perennifòlies– presentades en contenidor
- Multiplicació per esqueix d'hora
- Entrecava lleugera del sòl afegint matèria orgànica ben compostada
- Eliminar les herbes adventícies
- Encoixinar el peu de les plantes, si no ho hem fet abans, amb escorça o restes de poda triturats per mantenir la humitat del substrat i evitar l'aparició d'herbes adventícies
- Començar a augmentar la dosi de reg per afavorir les floracions
- Poda de les hores (*Hedera helix*), vidalba (*Clematis vitalba*)
- Poden començar a aparèixer fongs, pugons i virus amb l'augment de la temperatura
- Prevenció i tractaments. Les bones pràctiques de cultiu eviten l'aparició de plagues i malalties. Associar el cultiu d'enfiladisses amb plantes aromàtiques com el romaní l'espígol o la sàlvia i d'altres com les caputxines o els boixacs, afavoreix la presència d'insectes útils que disminueixen l'impacte de les plagues.
Tractaments: per fongs, decocció de cua de cavall, infusió d'all o purí de ceba. Per pugons, infusió d'all, infusió de caputxina, macerat o purí d'ortigues o macerat de ruda
- Floració: glicina australiana (*Hardenbergia comptoniana*), gessamí estrellat asiàtic (*Trachelospermum asiaticum*), glicina (*Wisteria sinensis*)

Mitjans primavera

- Plantació i trasplantament d'enfiladisses –caducifòlies i perennifòlies– presentades en contenidor
- Sembra de llavors de glicina australiana (*Hardenbergia comptoniana*) prèviament remullades durant 24 hores
- Multiplicació per esqueix d'heura (*Hedera helix*)
- Eliminar les herbes adventícies
- Continuar augmentant la dosi de reg per afavorir les floracions
- Poda: glicina australiana (*Hardenbergia comptoniana*)
- Poden començar a aparèixer fongs, pugons i virus amb l'augment de la temperatura.
- Previsió i tractaments. Les bones pràctiques de cultiu eviten l'aparició de plagues i malalties. Associar el cultiu d'enfiladisses amb plantes aromàtiques com el romaní l'espígol o la sàlvia i d'altres com les caputxines o els boixacs, afavoreix la presència d'insectes útils que disminueixen l'impacte de les plagues.
Tractaments: per fongs, decocció de cua de cavall, infusió d'all o purí de ceba. Per pugons, infusió d'all, infusió de caputxina, macerat o purí d'ortigues o macerat de ruda.
- Floració: lligabosc mediterrani (*Lonicera implexa*), lligabosc atlàntic (*Lonicera periclymenum*), gessamí estrellat asiàtic (*Trachelospermum asiaticum*), glicina (*Wisteria sinensis*)

Final primavera

- Plantació i trasplantament d'enfiladisses –caducifòlies i perennifòlies– presentades en contenidor
- Començar a regar abundantment per afavorir el desenvolupament de les floracions
- Eliminar les herbes adventícies
- Poden començar a aparèixer fongs, pugons i virus amb l'augment de la temperatura.
- Previsió i tractaments. Les bones pràctiques de cultiu eviten l'aparició de plagues i malalties. Associar el cultiu d'enfiladisses amb plantes aromàtiques com el romaní l'espígol o la sàlvia i d'altres com les caputxines o els boixacs, afavoreix la presència d'insectes útils que disminueixen l'impacte de les plagues.
Tractaments: per fongs, decocció de cua de cavall, infusió d'all o purí de ceba. Per pugons, infusió d'all, infusió de caputxina, macerat o purí d'ortigues o macerat de ruda.

- Floració: lligabosc mediterrani (*Lonicera implexa*), lligabosc atlàntic (*Lonicera periclymenum*), gessamí estrellat asiàtic (*Trachelospermum asiaticum*), vinya (*Vitis vinifera*), glicina (*Wisteria siensis*)

Les heures cobreixen amb facilitat murs i parets i a la vegada son espais d'acollida de fauna auxiliar del jardiner.

ESTIU

Inici estiu

- Continuar regant abundantment per afavorir el desenvolupament de les floracions
- Eliminar les herbes adventícies
- Multiplicació per esqueix del lligabosc mediterrani (*Lonicera implexa*), lligabosc atlàntic (*Lonicera periclymenum*)
- Amb les elevades temperatures les enfiladisses poden patir atacs de fongs i aranya roja. Els pugons deixen d'atacar.
- Prevenció i tractaments. Les bones pràctiques de cultiu eviten l'aparició de plagues i malalties. Associar el cultiu d'enfiladisses amb plantes aromàtiques com el romaní l'espígol o la sàlvia i d'altres com les caputxines o els boixacs, afavoreix la presència d'insectes útils que disminueixen l'impacte de les plagues.
Tractaments: per fongs, decocció de cua de cavall, infusió d'all o purí de ceba. Per aranya roja, infusió d'all, purí d'ortiga o dissolució de sabó potàssic.
- Floració: lligabosc mediterrani (*Lonicera implexa*), lligabosc atlàntic (*Lonicera periclymenum*), vidalba (*Clematis vitalba*), gessamí estrellat asiàtic (*Trachelospermum asiaticum*), vinya (*Vitis vinifera*)

Mitjans estiu

- Regar abundantment per afavorir el desenvolupament de les floracions
- Poda: glicina (*Wisteria sinensis*)
- Poden continuar els atacs d'aranya roja. Amb les temperatures elevades deixen d'aparèixer els fongs i els pugons.
- Prevenció i tractaments. Les bones pràctiques de cultiu eviten l'aparició de plagues i malalties. Associar el cultiu d'enfiladisses amb plantes aromàtiques com el romaní l'espígol o la sàlvia i d'altres com les caputxines o els boixacs, afavoreix la presència d'insectes útils que disminueixen l'impacte de les plagues. Tractaments: per aranya roja, infusió d'all, purí d'ortiga o dissolució de sabó potàssic.
- Floració: vidalba (*Clematis vitalba*), gessamí estrellat asiàtic (*Trachelospermum asiaticum*), vinya (*Vitis vinifera*)

Final estiu

- Plantació i trasplantament d'enfiladisses –caducifòlies i perennifòlies– presentades en contenidor
- Regar abundantment per afavorir el desenvolupament de les floracions de tardor
- Multiplicació per esqueix de glicina australiana
- Poda: glicina (*Wisteria sinensis*)
- Amb les temperatures càlides, i si hi ha pluges, poden tornar els atacs de fongs. Si la humitat és baixa, continuen atacant les aranyes roges.
- Prevenció i tractaments. Les bones pràctiques de cultiu eviten l'aparició de plagues i malalties. Associar el cultiu d'enfiladisses amb plantes aromàtiques com el romaní l'espígol o la sàlvia i d'altres com les caputxines o els boixacs, afavoreix la presència d'insectes útils que disminueixen l'impacte de les plagues. Tractaments: per aranya roja, infusió d'all, purí d'ortiga o dissolució de sabó potàssic. Per fongs, decocció de cua de cavall, infusió d'all o purí de ceba.
- Floració: heura (*Hedera helix*), vidalba (*Clematis vitalba*)

Les diverses espècies de clemàtides resulten molt ornamentals per les seves floracions espectaculars i posen color als murs i parets on les situem.

TARDOR

Inici tardor

- Plantació i trasplantament d'enfiladisses –caducifòlies i perennifòlies– presentades en contenidor
- Encoixinar el peu de les plantes amb escorça o restes de poda triturats per mantenir la humitat del substrat.
- Eliminar les herbes adventícies
- Amb les temperatures encara càlides i les pluges de tardor, els fongs i els pugons poden atacar les plantes.
- Prevenció i tractaments. Les bones pràctiques de cultiu eviten l'aparició de plagues i malalties. Associar el cultiu d'enfiladisses amb plantes aromàtiques com el romaní l'espígol o la sàlvia i d'altres com les caputxines o els boixacs, afavoreix la presència d'insectes útils que disminueixen l'impacte de les plagues. Tractaments: per fongs, decocció de cua de cavall, infusió d'all o purí de ceba. Per pugons, infusió d'all, infusió de caputxina, macerat o purí d'ortigues o macerat de ruda.
- Començar a disminuir la dosi de reg per evitar el podriment de les arrels de les enfiladisses
- Recollir les fulles seques per fer-ne compost
- Floració: heura (*Hedera helix*)

Mitjans tardor

- Plantació i trasplantament d'enfiladisses –caducifòlies i perennifòlies– presentades en contenidor
- Entrecava lleugera del sòl, per no malmetre les arrels poc profundes, afegint matèria orgànica ben compostada
- Eliminar les herbes adventícies que creixen al peu de les enfiladisses
- Encoixinar el peu de les plantes per evitar l'assecat del substrat i l'aparició d'herbes adventícies
- Retallar les branques seques o trencades de les enfiladisses
- Continuar disminuint la dosi de reg per evitar el podriment de les arrels
- Recollir les fulles seques per fer-ne compost
- Poden continuar els atacs de fongs i pugons.
- Prevenció i tractaments. Les bones pràctiques de cultiu eviten l'aparició de plagues i malalties. Associar el cultiu d'enfiladisses amb plantes aromàtiques

com el romaní l'espígol o la sàlvia i d'altres com les caputxines o els boixacs, afavoreix la presència d'insectes útils que disminueixen l'impacte de les plagues.

Tractaments: per fongs, decocció de cua de cavall, infusió d'all o purí de ceba. Per pugons, infusió d'all, infusió de caputxina, macerat o purí d'ortigues o macerat de ruda.

- Floració: heura (*Hedera helix*)
- Poda: lligabosc mediterrani (*Lonicera implexa*), lligabosc atlàntic (*Lonicera periclymenum*)

Final tardor

- Plantació i trasplantament d'enfiladisses –caducifòlies i perennifòlies– presentades en contenidor
- Continuar disminuint la dosi de reg per evitar el podriment de les arrels
- Recollir les fulles seques per fer-ne compost
- Poden continuar els atacs de fongs si les temperatures encara són càlides.
- Prevenció i tractaments. Les bones pràctiques de cultiu eviten l'aparició de plagues i malalties. Associar el cultiu d'enfiladisses amb plantes aromàtiques com el romaní, l'espígol o la sàlvia i d'altres com les caputxines o els boixacs, afavoreix la presència d'insectes útils que disminueixen l'impacte de les plagues.

Tractaments: per fongs, decocció de cua de cavall, infusió d'all o purí de ceba.

- Poda: lligabosc mediterrani (*Lonicera implexa*), lligabosc atlàntic (*Lonicera periclymenum*)

Podem combinar diverses espècies de plantes enfiladisses aconseguint murs canviants durant tot l'any. Barrejar plantes perennifòlies, com l'heura, amb caducifòlies, com la vidalba, ens mantindrà cobertes de vegetació les nostres parets i durant l'estiu apareixeran les flors entre el verdor del fullatge.

Combinar heura i vidalba dona varietat i color canviant al llarg de l'any als espais on les disposem, creant enjardinaments verticals molt atractius.

Espècie	TIPUS DE PLANTA	INTERÈS
Heura (<i>Hedera helix</i>)	Arbustiva perennifòlia	Fulla Nodreix papallones
Lligabosc mediterrani (<i>Lonicera implexa</i>)	Arbustiva perennifòlia	Floració i fullatge Nodreix papallones
Englantina (<i>Rosa sempervirens</i>)	Arbustiva caducifòlia	Floració Nodreix ocells
Caputxina (<i>Tropaeolum majus</i>)	Planta anual	Floració Nodreix papallones i diverses espècies d'insectes útils
Glicina (<i>Wisteria sinensis</i>)	Arbustiva caducifòlia	Floració i fullatge Nodreix insectes beneficiosos